



УДК 636.4.085.52

ВІДГОДІВЕЛЬНІ Й М'ЯСНІ ОЗНАКИ СВИНЕЙ ПОРОДИ ЛАНДРАС ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА ІМПОРТНОЇ СЕЛЕКЦІЇ ПРИ ЧИСТОПОРОДНОМУ РОЗВЕДЕННІ

Стрижак Т. А., к. с.-г. н.
Інститут тваринництва НААН

У статті викладено результати контрольної відгодівлі чистопородних свиней породи ландрас вітчизняної й зарубіжної селекції.

Встановлено, що чистопородний молодняк свиней породи ландрас, одержаний від кнурів французької селекції, при чистопородному розведенні в умовах повноцінної годівлі за відгодівельними, забійними і м'ясо-сальними показниками переважав за ознаками продуктивності чистопородних ровесників інших селекційних груп, одержаних від кнурів англійської, датської та вітчизняної селекції.

Визначено пріоритетні напрями селекції в популяції свиней в племінному репродукторі по розведенню свиней породи ландрас ТОВ «Агросервіс ЛТД» Чугуївського району.

Ключові слова: свині, генотип, селекція, чистопородне розведення, відгодівля, відгодівельні та м'ясні якості свиней.

Свині відносяться до скороспілих тварин, тому витрати на їх розведення й відгодівлю швидко окупаються. За порівняно короткий проміжок часу можна отримати велику кількість якісного м'яса і сала [1, 2].

Головна мета селекційно-племінної роботи у свинарстві – це подальше удосконалення порід свиней, які розводяться в Україні. Для цього пропонується використовувати індексну оцінку тварин за їх продуктивністю, кнурів та маток – за якістю потомства методом контрольної відгодівлі [3]. Генофонд свиней, які розводяться у країні, представлений тваринами різних порід: велика біла, ландрас, дюрк, українська м'ясна, червоно-білопопаса, полтавська м'ясна, степова ряба, уельс, п'єтрен та інші [4]. Основний метод роботи з породою – чистопородне розведення. Для покращення відгодівельних і м'ясних якостей використовується прилиття крові тварин кращих світових генотипів свиней. Стада свиней диференціюються на материнську та батьківську форму, що дозволяє покращити показники продуктивності, та одержати внутрішньопородний ефект гетерозису у чистопородних стадах. Це досягається за рахунок одержання нових генотипів різної селекції при масовій оцінці молодняку за власною продуктивністю, який дозволяє вводити у селекційний об'єм одночасно велику кількість перевіреного племінного поголів'я [5, 6, 7]. Намічені завдання у системі племінної роботи щодо підвищення продуктивності свиней дозволить забезпечити галузь високоякісним племінним матеріалом і дасть можливість досягнення основної мети – високорентабельне виробництво свинини [8, 9].

Результати комплексної оцінки свиней породи різної селекції дали змогу визначити їх потенціал за м'ясною й відгодівельною продуктивністю, простежити динаміку результатів селекційної роботи з удосконалення м'ясних ознак [10].

Мета проведених досліджень на цьому етапі полягала у вивченні відгодівельних та м'ясних якостей свиней породи ландрас імпоротної та вітчизняної селекції при чистопородному розведенні.

Матеріали та методи досліджень. Науково-господарський дослід проведено в племінному репродукторі ТОВ «Агросервіс ЛТД» Чугуївського району



Харківської області протягом 2012–2014 рр., на свинях спеціалізованої м'ясної породи ландрас, при їх чистопородному розведенні.

Схемою досліджень (табл. 1) було передбачено провести порівняльну оцінку відгодівельного чистопородного молодняку таких генотипів: I група – чистопородний молодняк батьківська лінія якого представлена кнурами-плідниками породи ландрас французької селекції, II група – чистопородний молодняк, батьківська лінія якого представлена кнурами-плідниками породи ландрас англійської селекції, III група – чистопородний молодняк батьківська лінія якого представлена кнурами-плідниками породи ландрас датської селекції, IV група – чистопородний молодняк, батьківська лінія якого представлена кнурами-плідниками породи ландрас вітчизняної селекції. Науково-господарським дослідом передбачено умови одноманітного догляду та утримання тварин і забезпечення їх повноцінною годівлею та санітарно-ветеринарним доглядом. Контрольну відгодівлю проводили комбікормом власного виробництва з використанням преміксів. У віці 6-7 місяців, при досягненні тваринами живої маси 100 кг, проводили контрольний забій 4 голів із кожної групи. Забій і розруб туші здійснювали за методом контрольного забою (ОСТ – 103 – 86), забійні та м'ясні показники піддослідних тварин вивчали за загальноприйнятими методиками.

Таблиця 1

Схема дослідю

Група	Призначення групи	Матки	Кнури	Породність молодняку
		порода	порода	
I	дослідна	Л	ФЛ	чистопородний
II	дослідна	Л	АЛ	чистопородний
III	дослідна	Л	ДЛ	чистопородний
IV	дослідна	Л	УЛ	чистопородний

Примітка. ФЛ – ландрас французької селекції, АЛ – ландрас датської селекції, ДЛ – ландрас датської селекції, УЛ – ландрас вітчизняної селекції.

Результати досліджень. Аналіз результатів досліджень із контрольної відгодівлі свідчить, що відгодівельні якості піддослідного молодняку у всіх групах поєднання досить високі (табл. 2).

Таблиця 2

Відгодівельні якості молодняку свиней (n=26)

Показники	Групи			
	I	II	III	IV
Вік досягнення живої маси 100 кг, доба	169±0,39	180±0,43	178±0,32	181±0,30
Середньодобовий приріст, г	838,08±5,28	715±5,33	760±3,33	722±3,26
Витрати корму на 1 кг приросту, корм. од.	3,28±0,08	3,40±0,02	3,36±0,02	3,48±0,02

Ці результати досягнуті за умов збалансованої за білковим складом, мінеральними та вітамінними комплексами, повнораціонної годівлі свиней та за раху-



нок належного ветеринарного та зоотехнічного догляду за молодняком свиней на всьому періоді інтенсивної відгодівлі.

Живої маси 100 кг свині на контрольній відгодівлі досягли за 169 - 181 добу при середньодобових приростах 715 - 838 г і витратах корму на 1 кг приросту 3,28 – 3,48 корм. од.

Порівнюючи основні показники продуктивності свиней у розрізі піддослідних груп, встановлено, що тривалість відгодівлі тварин була найменша у молодняку I групи, що на 9 діб краща ніж у тварин III, й на 11 - 12 діб раніше вони досягли живої маси 100 кг ніж тварини II та IV групи.

Чистопородні тварини I групи краще оплачували корми приростами живої маси, витрата кормів на один кілограм приросту становила 3,28 корм. од., що на 0,08 корм. од менше ніж молодняк III групи. Свині I групи витрачали кормів на 0,12 – 0,2 корм. од. менше ніж ровесники II та IV групи. Встановлені зміни живої маси за весь період вирощування підтверджуються також рівнем абсолютних середньодобових приростів живої маси піддослідних тварин, оскільки жива маса має прямопропорціональну залежність від рівня абсолютних середньодобових приростів. Зменшення віку досягнення 100 кг було обумовлено більш високими середньодобовими приростами живої маси. Відгодівельний молодняк I групи істотно переважав інші групи за показником середньодобового приросту живої маси. Так свині I групи на 78 грам мали вищий цей показник ніж молодняк III групи, та на 116 -123 грама більше за тварин IV і II групи відповідно. Аналізуючи ці зміни віку досягнення живої маси 100 кг, середньодобових приростів при високій оплаті корму I група чистопородного молодняку, батьківська лінія якого представлена кнурами-плідниками французької селекції, мала найкращі результати за показниками відгодівельної продуктивності. Друге місце за результатами контрольної відгодівля займає чистопородний молодняк III групи, батьківська лінія якого представлена кнурами-плідниками датської селекції. Найгірший результат на контрольній відгодівлі показав чистопородний молодняк IV групи, батьківська лінія якого представлена кнурами-плідниками вітчизняної селекції породи ландрас.

Аналізуючи (табл. 3) показники забійної і м'ясної продуктивності відмічаються кращі результати за площею "м'язового вічка" у молодняку II групи, найгірші у тварин IV групи.

Таблиця 3

Забійні і м'ясні якості піддослідних тварин (n=4)

Показники	Групи			
	I	II	III	IV
Площа "м'язового вічка", см ²	32,70±0,32	35,43±0,35	32,85±0,22	30,00±0,72
Товщина сала на рівні 6-7 грудного хребця, мм	17,75±0,55	20,75±0,29	20,00±0,47	22,50±0,33
Довжина півтуші, см	98,25±0,37	95,66±0,36	97,50±0,67	93,75±0,99
Забійний вихід, %	76,85	77,50	75,68	72,55

Найменшу товщину сала відмічено у підсвинків I групи породи ландрас одержаних від кнурів французької селекції, у молодняку тварин IV групи рівень цього показника був найменший серед інших чистопородних ровесників. Найдовші півтуші були у чистопородних підсвинків породи ландрас I групи, які за цим показником переважали ровесників II та III групи відповідно на 2,64 % і 0,76 %,



при цьому різниця від IV групи сягала 4,58 %. Відмічається різниця на користь підсвинків породи ландрас II групи за рівнем забійного виходу у порівнянні з ровесниками інших груп. При цьому різниця між III групою тварин, яка мала найвищий рівень цього показника, і IV групою, яка мала найгірші показники забійного виходу, становила 6,39 %.

Висновки:

1. Чистопородний молодняк свиней породи ландрас, одержаний від кнурів французької селекції, при чистопородному розведенні в умовах повноцінної годівлі за більшістю досліджуваних відгодівельних, забійних і м'ясо-сальних показників переважав ровесників інших селекційних груп, одержаних від кнурів англійської, датської та вітчизняної селекції за наступними ознаками продуктивності: вік досягнення живої маси 100 кг становив 169 діб, середньодобовий приріст на відгодівлі сягав 838,08 г; витрата корму на 1 кг приросту становила 3,28 корм. од; товщина сала на рівні 6-7 грудного хребця була на рівні 17,75 мм; довжина півтуші дорівнювала 98,25 см.

2. Свині, одержані від кнурів англійської селекції, були найкращими за рівнем двох показників забійної та м'ясо-сальної якості. Туші цієї групи тварин переважали ровесників французької, датської та вітчизняної селекції за показниками площі "м'язового вічка" і забійним виходом м'яса.

Бібліографічний список

1. Баньковский Б. В. Методы и практика выведения специализированных пород, типов и линий свиней // Свиноводство. – 1996. – №1. – С. 15 – 22.
2. Розведення свиней: навчальний посібник для підготовки фахівців у аграрних вищих навчальних закладах II–IV рівнів акредитації // В. П. Нагаєвич, В. І. Герасимов, М. Д. Березовський, В. П. Рибалко та інші. – Х.: Еспада. – 2005. – 296 с.
3. Березовський М. Д. Стан і перспективи збереження генофонду свиней в Україні / Березовський М. Д. // Розведення і генетика тварин. – 2008. – Вип. 42 – 2008. – С. 19 – 22.
4. Державна програма розвитку тваринництва на період до 2015 року. – К.: 2008. – 22 с.
5. Рибалко В. П. Результати породовипробування у свинарстві / Рибалко В., Мельник Ю., Нагаєвич В. [та ін.] // Вісник аграрної науки. – 2004. – №7. – С. 34 – 41.
6. Шейко Р. И. Интенсификация производства свинины на промышленной основе / Шейко Р. И. – Минск: УП "Технопринт", – 2004. – 120 с.
7. Лоза А. А. Тенденции развития свиноводства в Украине. Возможности и перспективы альтернативного свиноводства / Лоза А. А. : сб. докладов межд. конф. «Золоте поросся». – Днепропетровск, 2005. – С. 24 – 30.
8. Рибалко В. П. Наукове забезпечення галузі свинарства у Україні / Рибалко В. П. // Зб. наук праць ХНАУ: ХДЗВА. – Х., 2003. – С. 28 – 35.
9. Стрижак Т. А. Відгодівельні і м'ясні ознаки свиней різних генотипів при їх чистопородному розведенні та схрещуванні / Т. А. Стрижак // Науково-технічний бюлетень, / ІТ УААН. – Х., 2006. – № 92. – С. 110 – 113.
10. Стрижак Т. А. М'ясна продуктивність відгодівельного молодняку свиней різних генотипів / Т. А. Стрижак // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: Зб. наук. пр. – „Сільськогосподарської науки”. – Міністерство Аграр. політики України / Харк. держ. зоовет. акад. – Х.: РВВ ХДЗВА. – 2008. – Вип. 16 (41), Ч.1. – С. 250 – 254.



ОТКОРМОЧНЫЕ И МЯСНЫЕ ПРИЗНАКИ СВИНЕЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ И ИМПОРТНОЙ СЕЛЕКЦИИ ПРИ ЧИСТОПОРОДНОМ РАЗВЕДЕНИИ

Стрижак Т. А., Институт животноводства НААН

В статье приведены результаты контрольного откорма чистопородных подсвинков породы ландрас отечественной и импортной селекции.

Установлено, что чистопородный молодняк свиней породы ландрас, полученный от хряков французской селекции, при чистопородном разведении в условиях полноценного кормления за откормочными, убойными и мясо-сальными признаками выявился наилучшим за признаками продуктивности чистопородных ровесников других селекционных групп, полученных от хряков английской, датской и отечественной селекции.

Определены приоритетные направления селекции популяции свиней в племенном репродукторе по разведению свиней породы ландрас ООО «Агросервис ЛТД» Чугуевского района.

Ключевые слова: свиньи, генотип, селекция, чистопородное разведение, откорм, откормочные и мясо-сальные качества свиней.

THE FATTENING AND MEAT FEATURES OF DOMESTIC AND IMPORT PIGS SELECTION IN THOROUGHBRED BREEDING

Stryzak T. A., Institute of Animal Science, NAAS

The article highlights the results of the control fattening of purebred Landrace gilts of domestic and import selection.

The advantage of the young purebred Landrace pigs from French selection on optimal feeding condition was established by fattening, slaughter and meat-fat quality above the other breeding groups purebred peers from boars of English, Danish and Ukrainian selection.

The priority trends of Landrace pig breed selection on "Agroservice Ltd" Chu-guevsky district breeding farm were identified.

Keywords: pigs, genotype, selection, pure breeding, fattening, fattening and meat-fat quality of pigs.

УДК 636.4.082

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПОКАЗНИКА ВЕЛИКОПЛІДНОСТІ ТА ПРОДУКТИВНОСТІ СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ ОДЕСЬКОЇ ПОПУЛЯЦІЇ

Сусол Р. Л., к. с.-г. н.

Одеський державний аграрний університет

Простежується чіткий вплив показника власної великоплідності на основні репродуктивні показники свиноматок ВБП з покращеними м'ясними якістьями Одеської популяції створююмого заводського типу «Причорноморський». Так, ремонтні свинки з найменшою живою масою при народженні класу розподілу M^- за великоплідністю мають тенденцію до підвищених показників багатоплідності, проте через вірогідно нижчі показники великоплідності, вирівняності гнізд при опоросі, такі матки мають більш низькі показники збереженості порослят. Свиноматки класів розподілу M^0 та M^+ за великоплідністю мають тенденцію до підвищеного виходу ділових порослят та за масою гнізда при відлученні, достовірну перевагу за показником середньої маси I голови при відлученні. Оціночний індекс